Lietas arhīva Nr. CA-1563-22/5
ECLI:LV:RAT:2022:0630.C29473421.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022. gada 30. jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Ligita Gavare
tiesneses Ilze Celmiņa un Inese Strelča
ar tiesas sēžu sekretāri Daci Indāni,
piedaloties prasītājam /pers. A/ pārstāvim /pers. B/ un atbildētājas /Nosaukums/ pārstāvim /pers. C/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret/Nosaukums/ par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā, vidējās izpeļņas par darba piespiedu kavējumu piedziņu sakarā ar/Nosaukums/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 1. aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021. gada 16. novembrī (ar precizējumiem 2022. gada 2. martā) prasītājs /pers. A/ tiesā cēla prasību pret atbildētāju /Nosaukums/ par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā un vidējās izpeļņas par darba piespiedu kavējumu piedziņu.

Pamatojoties uz Darba likuma 122. panta pirmo daļu, 124. panta pirmo un otro daļu, 126. panta pirmo daļu, prasītājs lūdz tiesu:

- atzīt atbildētājas darba līguma uzteikumu par prettiesisku un spēkā neesošu;
- atjaunot prasītāju iepriekšējā darbā pie atbildētājas /amats/;
- piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, kas uz tiesas sēdes dienu 2022. gada 3. martu ir 5962,39 *euro* pirms nodokļu nomaksas.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] Ar /datums/starp prasītāju un atbildētāju noslēgto Darba līgumu Nr.23.1-3-13/3-2021 uz nenoteiktu laiku nodibinātas darba tiesiskās attiecības, pielīgstot, ka darba pienākumus /amats/ prasītājs uzsāks /datums/.

[1.2] /datums/ atbildētāja izsniedza prasītājam /datums/uzteikumu Nr.23.1-3-06/2, saskaņā ar kuru atbildētāja vienpusēji izbeidza Darba līgumu un ar /datums/atbrīvoja prasītāju no darba.

Uzteikumā norādīts, ka prasītājs nav izturējis noteikto pārbaudes laiku un prasītāja pēdējā darba diena pie atbildētājas bija /datums/. Uzteikums pamatots ar Darba likuma 47. panta pirmo daļu, Darba līguma 7.2. apakšpunktu.

[1.3] Uzteikums nav tiesiski pamatots, jo atbilstoši Darba likuma 28. panta pirmajai daļai darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu, pusēm vienojoties.

Atbilstoši Darba likuma 46. panta pirmajai daļai puses nepielīga pārbaudes laiku un līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku, tāpēc atbildētājai nebija nekāda tiesiska pamata uzteikt Darba līgumu.

Rakstveidā puses pārbaudes laiku nepielīga, tāpēc prasītājam tas nebija saistošs.

[1.4] Darba piespiedu kavējuma laika sākums ir /datums/(pēdējā darba diena bija /datums/, kas izriet arī no uzteikuma).

[1.4.1] Laika periodā no /datums/līdz tiesas sēdes dienai 2022. gada 3. martam kopā ir 95 darba dienas. Atbilstoši darba devēja izziņai dienas vidējā izpeļņa ir 62,762 *euro* pirms nodokļu nomaksas, tāpēc prasītāja vidējā izpeļņa minētajā laika periodā ir 5962,39 *euro* pirms nodokļu nomaksas.

[1.4.2] Apelācijas instances tiesā iesniegti precizējumi par vidējās izpeļņas apmēra pieaugumu no 2022. gada 4. marta un līdz tiesas sēdes dienai Rīgas apgabaltiesā, 2022. gada 8. jūnijam, norādot, ka darba piespiedu kavējuma laiks ir 66 darba dienas.

Vidējā izpeļņa no 2022. gada 4. marta līdz 2022. gada 8. jūnijam (tiesas sēdes dienai) (ieskaitot šo dienu) ir aprēķināma: 62,762 *euro* (vienas dienas vidējā izpeļņa) x 66 (darba dienas) = 4142,29 *euro* pirms nodokļu nomaksas.

[1.4.3] Vidējā izpeļņa par visu periodu no /datums/līdz tiesas sēdes dienai Rīgas apgabaltiesā 2022. gada 8. jūnijam ir aprēķināma: 5962,39 *euro* + 4142,29 *euro* = 10 104,68 *euro* pirms nodokļu nomaksas, ko prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas.

[2] Atbildētāja sniegusi paskaidrojumus par prasību, norādot, ka prasību neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz šādiem apstākļiem.

[2.1] Atbildētāja nepiekrīt prasības pieteikumā norādītajam, ka uzteikums nav tiesiski pamatots, jo saskaņā ar Darba līgumu prasītājam nav pielīgts pārbaudes laiks, kā arī noteikts tā termiņš.

Atbilstoši Labklājības ministrijas 2021. gada 22. aprīļa iekšējo noteikumu Nr. 5/NOT "Personāla vadības organizēšanas kārtība Valsts darba inspekcijā, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā un Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijā" 1.3. apakšpunktam nodarbināto pieņemšanu darbā un darba tiesisko attiecību izbeigšanu /Nosaukums/ organizē Labklājības ministrijas Personāla un dokumentu pārvaldības departaments.

Nodibinot darba tiesiskās attiecības ar prasītāju, visu nepieciešamo informāciju un ar darba tiesiskajām attiecībām saistītos dokumentus prasītājam nodrošināja un nodeva Labklājības ministrijas nodarbinātie.

[2.2] Atsaucoties uz Darba likuma 46. panta pirmo daļu, no Darba līguma un citiem ar to saistītiem dokumentiem un atbildētājas rīcības nepārprotami secināms, ka prasītājam ir bijis noteikts pārbaudes laiks, un prasītājs ir bijis par to rakstveidā informēts, kā arī tam piekritis, neiebilstot.

[2.3] /datums/rīkojuma Nr. 23.1-3-01/533 1. punktā noteikts /pers. A/ /datums/pieņemt darbā uz nenoteiktu laiku, nosakot normālo darba laiku – 40 stundas nedēļā, nosakot pārbaudes laiku trīs mēneši, kā arī uzdodot pildīt amata pienākumus saskaņā ar amata aprakstu.

Ar minēto rīkojumu prasītājs iepazīstināts pirms darba uzsākšanas – /datums/, Labklājības ministrijas Personāla un dokumentu pārvaldības

departamenta vadošajai personāla speciālistei /pers. D/ izsniedzot prasītājam minētā rīkojuma kopiju.

[2.4] Prasītājs par pārbaudes laiku (konkrētu termiņu, kad pārbaudes laiks sākas un kad tas beidzas) atkārtoti informēts /datums/e-pastā, kas nosūtīts uz prasītāja darba (tobrīd) /e-pasta adrese/. /datums/arī atbildētājas direktors /pers. E/ ir nosūtījis prasītājam e-pastu "Par /pers. A/ pārbaudes laika mērķiem un uzdevumiem", kurā sniegta informācija par pārbaudes laikā izpildāmajiem mērķiem un paveicamajiem uzdevumiem.

Lai gan Darba līgumā ir ietverta neprecīza norāde, atbildētāja uzskata, ka ir ievērots Darba likuma 46. panta pirmajā daļā noteiktais – prasītājam ir bijis noteikts pārbaudes laiks (trīs mēneši).

[3] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2022. gada 1. aprīļa spriedumu prasība apmierināta.

Nospriests atzīt /Nosaukums/ direktora /pers. E/ /datums/izdoto Uzteikumu Nr.23.1-3-06/2 "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu" ar /pers. A/" par prettiesisku un spēkā neesošu.

Atjaunot /pers. A/ darbā/Nosaukums/ par /amats/.

Piedzīt no /Nosaukums/ par labu /pers. A/ vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, sākot no /datums/, kas 2022. gada 3. martā ir 5962,39 *euro* pirms nodokļu nomaksas.

Noteiktas /pers. A/ tiesības saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /Nosaukums/ valsts ienākumos valsts nodevu 543,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,12 *euro* .

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Darba likuma 40. panta pirmā daļa noteic, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas. Panta otrajā daļā ir noteiktas ziņas, kurām jābūt norādītām darba līgumā. Panta ceturtā daļa noteic, ka darba līgumā papildus šā panta otrajā daļā noteiktajām ziņām ietver arī citas ziņas, ja puses to uzskata par nepieciešamu.

Ar lietas materiāliem apstiprināts un nav strīda, ka /datums/starp prasītāju kā darbinieku un atbildētāju kā darba devēju noslēgts Darba līgums, saskaņā ar kuru prasītājs pieņemts darbā par /Nosaukums//amats/.

/datums/ atbildētājas direktors izdevis Uzteikumu "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu", informējot, ka prasītājs nav izturējis pārbaudes laiku un saskaņā ar Darba likuma 47. panta pirmo daļu, Darba līguma 7.2. apakšpunktu /datums/(pēdējā darba diena) ar prasītāju tiek izbeigtas darba tiesiskās attiecības.

Lietā nav strīda par to, ka Uzteikumu prasītājs saņēma /datums/un prasību tiesā iesniedza, ievērojot Darba likuma 16., 122. pantu.

[3.2] Par nepamatotu atzīts, ka pušu starpā noslēgtā Darba līguma 7.2. apakšpunkts, uz kuru ir atsauce uzteikumā, noteic, ka darbiniekam un darba devējam ir tiesības uzteikt darba līgumu 3 dienas iepriekš pārbaudes laikā vai 1 mēnesi iepriekš, informējot par to rakstveidā. Pusēm savstarpēji vienojoties, darba līgumu var lauzt arī pirms termiņa.

Darba līguma 7.2. apakšpunkts nevar būt par pamatu uzskatam, ka Darba līgumā puses būtu pielīgušas pārbaudes laika.

Analizējot minēto apakšpunktu, konstatēts, ka šis apakšpunkts atrodas Darba līguma 7. daļā "Nobeiguma noteikumi" un tajā vispārīgi ir atrunāti darba līguma uzteikšanas termiņi, kā arī iespēja lauzt līgumu pirms termiņa. Tā kā pušu noslēgtajā Darba līgumā nevienā citā apakšpunktā nav norādīts, ka prasītājam noteikts pārbaudes laiks un 7.2. apakšpunktu nevar tulkot kā pārbaudes laika pielīgšanu prasītājam, atzīstot, ka puses nav vienojušās par pārbaudes laiku darbiniekam.

[3.3] Atbildētājas iesniegtie pierādījumi nav par pamatu prasības noraidīšanai.

[3.3.1] Ar /datums/rīkojumu Nr. 23.1-3-01/533 "Par /pers. A/ pieņemšanu darbā" prasītājs iepazīstināts pirms darba uzsākšanas – /datums/, izsniedzot prasītājam rīkojuma kopiju.

Atzīts, ka atbildētājas izdotais Rīkojums ir darba devēja izdots vienpusējs dokuments, to nevar uzskatīt par darbinieka un darba devēja vienošanos. Nav nozīmes tam apstāklim, ka prasītājs, būdams iepazīstināts ar Rīkojumu, nekādi uz to nav reaģējis. Turklāt ar Rīkojumu nevar grozīt jau noslēgtu Darba līgumu attiecībā uz tik būtisku apstākli, kā pārbaudes laika noteikšana. Ja atbildētāja uzskatīja, ka prasītājam nepieciešams noteikt pārbaudes laiku, tad bija jānoslēdz attiecīgi Darba līguma grozījumi, kas konkrētajā gadījumā nav izdarīts.

[3.3.2] No Darba likuma 46. panta pirmās daļas normas izriet, ka citā dokumentā, kā konkrētajā gadījumā darba devēja Rīkojumā, noteiktais pārbaudes laiks nav vērā ņemams, jo darba devējs nav tiesīgs noteikt pārbaudes laiku ar citu dokumentu, ja Darba līgumā pārbaudes laiks nav pielīgts. Ievērojot to, ka pārbaudes noteikšana pušu starpā noslēgtajā Darba līgumā nav norādīta, tiesa atzīst, ka tas ir noslēgts bez pārbaudes laika.

[3.4] Starp pusēm noslēgtajā Darba līgumā pārbaudes laiks prasītājam nav noteikts, tāpēc /datums/ atbildētājas direktora izdotais Uzteikums Nr.23.1-3-06/2 "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu", kas pamatots ar Darba likuma 47. panta pirmo daļu, Darba līguma 7.2. apakšpunktu ir prettiesisks un ir atzīstams par spēkā neesošu.

Prasītājs ir atjaunojams darbā /Nosaukums/par /amats/.

[3.5] Atzīstot, ka prasījums par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu ir pamatots un prasītājs ir atjaunojams iepriekšējā darbā, ir apmierināms arī prasījums par vidējās izpeļņas piedziņu par darba piespiedu kavējumu, Darba likuma 126. panta pirmās daļas izpratnē.

Prasītāja dienas vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas bija 62,762 *euro*, bet mēneša vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas – 1318 *euro*.

Lietā nav strīda par to un ar prasības pieteikuma precizējumos ietverto vidējās izpeļņas aprēķinu par darba piespiedu kavējumu pierādīts, ka prasītāja pēdējā darba diena bija /datums/, un par periodu no /datums/līdz 2022. gada 3. martam (tiesas sēdes dienai) prasītājs ir aprēķinājis vidējo izpeļņu 5962,39 *euro* (95 darba dienas x 62,762 *euro* dienas vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas), tāpēc minētā darba alga piedzenama no atbildētājas prasītāja labā.

[4] Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi/Nosaukums/, norādot, ka spriedumu pārsūdz pilnā apmērā. Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[4.1] Tiesa nepamatoti nav ņēmusi vērā un attiecīgi nepareizi juridiski novērtējusi atbildētājas iesniegto pierādījumu kopumu, kas apliecina, ka prasītājs, lai gan rakstveidā apliecinājis nepilnīgi (Darba līguma 7.2. apakšpunkts), tomēr ir piekritis un nepārprotami apzinājies, ka viņam, uzsākot darbu /Nosaukums/, ir noteikts pārbaudes laiks.

[4.2] Tiesu praksē nostiprināts, ka atlīdzību par darba piespiedu kavējumu ir pamats piedzīt tikai par to laiku no atlaišanas no darba līdz strīda izšķiršanai tiesā, kurā darbinieks nav strādājis pie cita darba devēja, bet, ja darbinieks ir strādājis par mazāku darba samaksu nekā iepriekšējā darbā, par attiecīgo laiku ir piedzenama vidējās izpeļņas starpība (*Tiesu prakses apkopojums "Par likumu piemērošanu, izšķirot tiesās strīdus, kas saistīti ar darba līguma izbeigšanos vai grozīšanu".- Augstākās tiesas Plēnuma un tiesu prakses vispārināšanas daļa, 2004. gads, 21. lpp.; Tiesu prakse lietās par individuālajiem darba strīdiem,- Latvijas Republikas Augstākā tiesa, 2010. / 2011.gads, 21. lpp.*).

No atlaišanas līdz strīda izšķiršanai tiesā prasītājs, iespējams, ir nodarbināts un gūst ienākumus, ņemot vērā, ka prasītājs regulāri nodarbojas ar profesionālu video interviju un sižetu, kas tiek izplatīti prasītāja *Youtube* /kanāla nosaukums/un sociālajos tīklos.

Turklāt prasītājs uztur sevi un, iespējams, arī savu ģimeni; ir vīrietis darbspēju vecumā, bet darba tirgū novērojams darba spēka trūkums. Minēto apstākļu kopums liek īpaši kritiski vērtēt, ka prasītājs visu šo laiku – no viņa atlaišanas līdz strīda izšķiršanai tiesā – nekur nestrādā un negūst ienākumus.

[5] Prasītājs iesniedza paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, norādot, ka tiesa pareizi novērtējusi lietā iesniegtos pierādījums un atzinusi, ka puses

nepielīga pārbaudes laiku, tāpēc pamatoti prasība apmierināta un apelācijas sūdzības argumenti noraidāmi.

[5.1] Atbildētājas darbinieka neizdarība vai bezdarbība nepārliecinoties par darba līgumā iekļautajām prasībām, kuras tā ir vēlējusies izvirzīt, nevar darbiniekam, ekonomiski vājākajam subjektam darba tiesiskajās attiecībās, pasliktināt tiesisko stāvokli vai pat radīt nelabvēlīgas tiesiskās sekas.

Minēto apstiprina arī Darba likuma 6. panta pirmajā daļā ietvertais darbinieka aizsardzības nosacījums.

[5.2] Atbildētājas arguments apelācijas sūdzībā par piedzenamās naudas summas apmēru ir nepamatots, jo atbildētāja ne reizi nav cēlusi iebildumus vai tiesai izteikusi attiecīga rakstura lūgumu. Atbildētājai nebija nekādu šķēršļu un bija visas iespējas šo jautājumu izskatīt jau pirmās instances tiesā.

Kopš /datums/, kad prasītājam tika uzteikts darba līgums un līdz pat šim brīdim viņš nestrādā un negūst ienākumus, to pierāda pievienotie Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izsniegtā 2022. gada 25. maija izziņa ar informāciju par veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām laika periodā no /datums/līdz pat šim brīdim.

Motīvu daļa

[6] Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība pamatota un ir apmierināma.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426. panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Atbilstoši Civilprocesa likuma 430. panta trešajai daļai fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[8] Lietā nav strīda par to, ka puses no /datums/sastāvēja darba tiesiskajās attiecībās. Starp prasītāju kā darbinieku un atbildētāju kā darba devēju noslēgts Darba līgums Nr.23.1-3-13/3-2021, saskaņā ar kuru prasītājs pieņemts darbā par /Nosaukums/ /amats/ (*lietas 8-9. lapa*).

Atbilstoši Darba līguma 1.1. apakšpunktam darbinieks uzsāk amata pienākumu izpildi pie darba devēja /datums/. 1.2. apakšpunktā noteikts, ka līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku. Atbilstoši 3.2. apakšpunktam darbinieka amata pienākumi noteikti darbinieka amata aprakstā, kas ir šā līguma neatņemama sastāvdaļa. Saskaņā ar 4.1. apakšpunktu darbiniekam noteikts normālais darba laiks – 40 stundas nedēļā (piecu darba dienu darba nedēļa no pirmdienas līdz piektdienai ar divām atpūtas dienām pēc kārtas (sestdiena, svētdiena). Atbilstoši 5.1. punktam darbiniekam noteikta mēnešalga 1318 *euro*.

No lietas materiāliem konstatēts, ka ar amata aprakstu prasītājs iepazinies /datums/(*lietas 10.-12. lapa*).

Lietā nav strīda, ka darba līgumā nav iekļauts punkts par to, ka prasītājam ir noteikts pārbaudes laiks. Tiesas kolēģija nevar piekrist atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē norādītajam, ka darba devējam bija tiesības šādu nosacījumu iekļaut savā /datums/rīkojumā Nr. 23.1-3-01/533 par prasītāja pieņemšanu darbā. Šāds iebildums ir pretējs Darba likuma 46. panta jēgai un mērķim, kas paredz abpusēju piekrišanu gan pārbaudes laikam, gan tā ilgumam.

Darba likuma 46. pantā paredzētā pārbaude ir nozīmīga kā darba devējam, tā darbiniekam. Darba devējam, lai viņš noteiktā laikā kopējā sadarbībā noskaidrotu, vai darbinieks ir piemērots veicamajam darbam un vai darba tiesiskās attiecības ir turpināmas. Darbiniekam, lai noskaidrotu, vai spēs uzticēto darbu veikt, vai tas viņam patīk un vai viņš tam būs piemērots.

Tādējādi pārbaudes jēga ir – dot iespēju darba līguma pusēm kopējā darbā pārbaudīt, vai darbinieks atbilst veicamajam darbam. Ja nolīgtais pārbaudes termiņš ir beidzies un darbinieks turpina veikt darbu, atzīstams, ka viņš pārbaudi ir izturējis (Darba likuma 47. panta otrā daļa). Šādu minēto tiesību normu interpretāciju Senāts savā judikatūrā sniedzis vairākkārt (*sk., piemēram, Senāta 2013. gada 6. decembra spriedumu lietā Nr. SKC-2504/2013 (C27234912) 7. punktu*).

No minētā izriet, ka noteikt pārbaudes laiku nav obligāti, bet, ja tas tiek darīts, tad pārbaudes laiks obligāti darba līgumā ir jāietver.

Nepastāv strīds par to, ka /datums/ atbildētājas direktors izdevis Uzteikumu Nr. 23.1-3-06/2 "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu", informējot, ka prasītājs nav izturējis pārbaudes laiku un saskaņā ar Darba likuma 47. panta pirmo daļu, Darba līguma 7.2. apakšpunktu /datums/(pēdējā darba diena) ar prasītāju tiek izbeigtas darba tiesiskās attiecības (*lietas 13. lapa*).

Tāpat lietā nav strīda par to, ka prasītājs uzteikumu saņēmis /datums/.

[9] Strīds pastāv par to, vai atbildētāja varēja izbeigt darba tiesiskās attiecības ar prasītāju, jo viņš nav izturējis pārbaudes laiku Darba līguma 7.2. apakšpunkta un Darba likuma 47. panta pirmās daļas izpratnē.

[9.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Atbilstoši minētajā tiesību normā izvirzītajiem kritērijiem tiesa visus lietā iesniegtos un iztiesāšanas laikā pārbaudītos pierādījumus vērtē to kopumā un savstarpējā saistībā.

Ja puses īsteno savas procesuālās tiesības sacīkstes formā atbilstoši Civilprocesa likuma 10. pantā noteiktajam, tad "(..) pušu strīdīgās attiecības tiesai jāizvērtē pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas, un vienīgi šie dati ir nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls, kuru tā pārbauda un novērtē" (sk. *Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 235.lpp*).

Izšķirot strīdu, tiesai ir jāizvērtē, vai prasītājas norādītie apstākļi, kas ietilpst pierādīšanas priekšmetā, guvuši apstiprinājumu.

[9.2] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem neapstiprinās fakts, ka puses būtu darba līgumā pielīgušas pārbaudes laiku un vienojušās par pārbaudes laika nosacījumiem atbilstoši Darba likuma 28. panta pirmajai daļai. Turklāt to nevar noteikt ar vienpusēju darba devēja rīkojumu, jo par visiem būtiskajiem darba tiesisko attiecību elementiem puses vienojās rakstveidā, slēdzot darba līgumu.

Darba devējs, nekādā gadījumā nevar darbiniekam t.i. prasītājam, kā ekonomiski vājākam subjektam darba tiesiskajās attiecībās, pasliktināt darbinieka tiesisko stāvokli, vai pat radīt nelabvēlīgas tiesiskās sekas, kā to nosaka Darba likuma 6. panta pirmā daļā ietvertais darbinieka aizsardzības nosacījums.

Eiropas Savienības Tiesa savā judikatūrā skaidrojusi, ka darbinieks ir jāuzskata par vājāko darba attiecību pusi, līdz ar to ir jānovērš tas, ka darba devējam būtu iespēja apiet otras līgumslēdzējpuses gribu vai noteikt tai viņa tiesību ierobežojumus. Ņemot vērā šo vājākā situāciju, šāds darba ņēmējs var tikt atturēts pieprasīt darba devējam skaidri ievērot viņa tiesības, it īpaši tāpēc, ka viņa prasības dēļ pēdējais minētais var vērst pret viņu pasākumus, kas var ietekmēt darba attiecības par ļaunu šim darba ņēmējam (sk. *Eiropas Savienības Tiesas 2018.gada 6.novembra sprieduma lietā „Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften", Lieta C-684/16, ECLI:EU:C:2018:874, 41. punktu, apskatīts:*

https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-684/16&language=LV).

Konkrētajā gadījumā atbildētāja Darba likuma 125. panta izpratnē nav pierādījusi, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots. Civillietu tiesas kolēģija, pamatojoties uz Darba likuma 124. pantu atzīst, ka /datums/Uzteikums Nr. 23.1-3-06/2 "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu" nav tiesisks un ir atzīstams par spēkā neesošu, atjaunojot prasītāju iepriekšējā darbā /Nosaukums/ par /amats/.

[9.3] Darba likuma 126. panta pirmā daļa noteic, ka darbiniekam, kas prettiesiski atlaists no darba un atjaunots iepriekšējā darbā, saskaņā ar tiesas spriedumu izmaksājama vidējā izpeļņa par visu darba piespiedu kavējuma laiku.

Ievērojot to, ka tiesa ir atzinusi, ka prasījums par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu ir pamatots un prasītājs ir atjaunojams iepriekšējā darbā, ir apmierināms arī prasījums par vidējās izpeļņas piedziņu par darba piespiedu kavējumu.

[9.3.1] No /Nosaukums/ izziņas (*lietas 163.-164. lapa*) par prasītāja dienas un mēneša vidējo izpeļņu konstatējams, ka prasītāja dienas vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas bija 62,762 *euro*, bet mēneša vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas 1318 *euro*.

No prasības pieteikuma precizējumos ietvertā vidējās izpeļņas aprēķina par darba piespiedu kavējumu redzams, ka prasītāja pēdējā darba diena bija /datums/, un par periodu no /datums/līdz 2022. gada 3. martam (pirmās instances tiesas sēdes dienai) prasītājs ir aprēķinājis vidējo izpeļņu 5962,39 *euro* (95 darba dienas x 62,762 *euro* dienas vidējā izpeļņa pirms nodokļu nomaksas).

Aprēķina precizējumos (*lietas 203.-204. lapa*) par vidējās izpeļņas apmēra pieaugumu no 2022. gada 4. marta un līdz tiesas sēdes dienai Rīgas apgabaltiesā, 2022. gada 8. jūnijam, darba piespiedu kavējuma laiks ir 66 darba dienas.

Vidējā izpeļņa no 2022. gada 4. marta līdz tiesas sēdes dienai 2022. gada 8. jūnijam (ieskaitot šo dienu) ir aprēķināma: 62,762 *euro* (vienas dienas vidējā izpeļņa) x 66 (darba dienas) = 4142,29 *euro* pirms nodokļu nomaksas.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka vidējā izpeļņa par visu periodu no /datums/līdz tiesas sēdes dienai Rīgas apgabaltiesā 2022. gada 8. jūnijam ir 10 104,68 *euro* pirms nodokļu nomaksas (5962,39 *euro* + 4142,29 *euro*), kas piedzenama no atbildētājas prasītāja labā, atskaitot likumā noteiktos nodokļus.

[9.3.2] Civillietu tiesas kolēģija kritiski vērtē apelācijas sūdzības argumentu par piedzenamās naudas summas apmēru attiecībā uz prasītāja darba piespiedu kavējuma laiku, kas norādīts pirmās instances spriedumā, uzskatot, ka tas būtu samazināms, jo no sarakstes un videointervijām sociālajos tīklos secināms, ka prasītājām ir citas darba tiesiskās attiecības, kurās viņš gūst ienākumus.

Ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2022. gada 25. maija izziņu par prasītāja veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām par laika periodu no /datums/līdz /datums/(*lietas 200. lapa*) pierādīts, ka prasītājs pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanas ar atbildētāju līdz strīda izšķiršanai tiesā nav guvis ienākumus.

Atbildētājas apgalvojumi par prasītāja ienākumiem nav pierādīti Civilprocesa likuma 93. panta pirmās daļas izpratnē. Turklāt atbildētāja pirmās instances tiesā neapstrīdēja un neiebilda piedzenamās summas apmēram.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas atbilstoši Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 1. punktam, tāpēc, apmierinot prasību, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva par apmierināto nemantisko prasījumu 70 *euro* (Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 4. punkts) un par apmierināto mantisko prasījumu 615,70 *euro* (Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "c" apakšpunkts, apmierināts prasījums par 10 104,68 *euro*), kopā 685,70 *euro*.

Tiesai radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu 3,20 *euro* (*lietas 3. lapa*), kas piedzenami no atbildētājas saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu.

[11] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa devusi pareizu juridisku novērtējumu pierādījumiem, piemērojusi pareizās materiālās tiesību normas, apmierinot prasību.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432., 433., 434. panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

prasību apmierināt.

Atzīt /Nosaukums/ direktora /pers. E/ /datums/izdoto Uzteikumu Nr. 23.1-3-06/2 "Par darba tiesisko attiecību izbeigšanu" ar /pers. A/, /personas kods/, par prettiesisku un spēkā neesošu.

Atjaunot /pers. A/, /personas kods/, darbā /Nosaukums/ par /amats/.

Piedzīt no /Nosaukums/, /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, /personas kods/, vidējo izpeļņu par visu darba piespiedu kavējuma laiku, sākot no /datums/līdz 2022. gada 8. jūnijam 10 104,68 *euro* (desmit tūkstoši simtu četri *euro* un 68 centi), ieturot likumā noteiktos nodokļus.

Noteikt /pers. A/, /personas kods/, tiesības saņemt likumiskos procentus 6 % (seši procenti) gadā no piedzītās summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzītās summas samaksa veicama /konta numurs/, AS "Citadele banka".

Piedzīt no /Nosaukums/, /reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos valsts nodevu 685,70 *euro* (seši simti astoņdesmit pieci *euro* un 70 centi), kas iemaksājama šādā kontā: Saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, Konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, Iemaksas mērķis: lietas numurs, juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas numurs.

Piedzīt no /Nosaukums/, /reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* (trīs *euro* 20 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr. LV51TREL2190458019000 Valsts kasē. Maksājuma mērķis: civillietas numurs un ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 (desmit) dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Noteikt, ka dokuments, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu valsts labā, iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Civillietu departamentam 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr.90000068892, Valsts kases kontā Nr.LV83TREL8280010000000.

Tiesnese L.Gavare

Tiesnese	I.Celmiņa
Tiesnese	I.Strelča